

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **A. D.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad vo Zvolene**, za účasti: **Z. B.**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. 2004/3441/R627/5 zo dňa 23. novembra 2007, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 26 Sp 61/2007-20 zo dňa 26. mája 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 26 Sp 61/2007-20 zo dňa 26. mája 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d' a l š i e k o n a n i e.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom č.k. 26 Sp 61/2007-20 zo dňa 26. mája 2008 potvrdil rozhodnutie odporcu č. 2004/3441/R627/5 zo dňa 23. novembra 2007, podľa ktorého je Z. B., rod. B. (na inom mieste rozhodnutia odporcu sa uvádza rod. T.) oprávnenou osobou a navracia sa jej vlastníctvo k tam uvedeným nehnuteľnostiam – pozemkom v podiele 1764/72450 – podľa § 2 ods. 2 písm. c/, § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len reštitučný zákon). Krajský súd mal preukázané, že navrhovateľ je právnym nástupcom po bývalom Jednotnom roľníckom družstve D. (ďalej len JRD D.); ide teda o povinnú osobu v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 reštitučného zákona. JRD D. sa v roku 1971 zlúčilo s JRD H. N. (ako aj s ďalšími okolitými poľnohospodárskymi družstvami) a vytvorilo sa JRD 1.mája H. N.. V roku 1991 sa JRD H. N. rozdelilo a jedným z právnych nástupcov bolo Poľnohospodárske družstvo D.. V roku 1998 bolo založené nové A. D., a to na základe protokolu o rozdelení nehnuteľností medzi pôvodným PD D. a novovznikajúcim Agrodružstvom D.. Sporné pozemky z LV č. X. boli zapísané práve Agrodružstvu D..

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že nie je právnym nástupcom po pôvodnom JRD D., pretože je novým subjektom, ktorý vznikol zápisom do obchodného registra dňa 29. januára 1998 (vl. č. 265/S odd. Dr) bez akéhokoľvek právneho nástupníctva. Podľa jeho názoru sa krajský súd nevysporiadal s námietkami súvisiacimi s právnym nástupníctvom po JRD D.. Po JRD D. nikdy neprevzal žiadne záväzky.

Oporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach vo veci. Podľa jeho názoru navrhovateľ nepredložil doklady, ktoré by mali vplyv na výrok rozhodnutia odporcu.

Oprávnená osoba Z. B. sa v písomnom vyjadrení stotožnila s rozhodnutím odporcu aj krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu (§ 212 Občianskeho súdneho poriadku) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, t.j. orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, orgánov záujmovej samosprávy, ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

V predmetnej právnej veci ide o preskúmacie súdne konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – konanie a rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správneho orgánu (§ 250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, § 5 ods. 5 reštitučného zákona). Pre súd je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Pre posúdenie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu je nevyhnutné, aby súd vychádzal z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu (odporcu). Pod pojmom „spisy žalovaného správneho orgánu“ sa rozumie úplný, žurnalizovaný a originálny spisový materiál správneho orgánu, vrátane originálu dokladov o doručení rozhodnutí (R 66/1998).

V prípade, že žalovaný správny orgán vôbec nepredloží svoj administratívny spis, prípadne predloží neúplný spis, alebo len fotokópiu spisu, súd nemôže náležite preskúmať, či správny orgán postupoval a rozhodol v súlade alebo v rozpore so zákonom. Súdu v takom prípade chýbajú základné informácie o začatí správneho konania, prípadnom doplnení návrhu na začatie správneho konania, o priebehu dokazovania, označenie skutočností, ktoré správny orgán považoval za relevantné pre rozhodnutie vo veci a ktoré nie a prečo, ako aj informácie o možnom zastúpení účastníkov správneho konania. Za takej situácie súd v správnom súdnictve nemôže posúdiť, či rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo zo správneho alebo nesprávneho posúdenia veci, či zistenie skutkového stavu odporcom zodpovedá obsahu spisu, či je dostačujúce pre posúdenie veci. Preto je pri nepredložení administratívneho spisu, pri predložení nekompletného administratívneho spisu alebo fotokópie administratívneho spisu rozhodnutie žalovaného správneho orgánu – odporcu – nepreskúmateľné a prichádza do úvahy postup podľa ustanovenia § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

V predmetnej právnej veci odporca nepredložil originál svojho administratívneho spisu, jeho spis nebol úplný. Predložil len fotokópiu uplatnenia nároku na navrátenie vlastníctva podľa reštitučného zákona podpísaného Ing. S.; fotokópiu rozhodnutia odporcu č. 2004/3441/R627/1 zo dňa 4. februára 2005, rovnopis rozhodnutia odporcu č. 2004/3441/R627/5 zo dňa 23. novembra 2007, fotokópiu rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 26 Sp 61/2007-20 zo dňa 26. mája 2008 a výzvu krajského súdu na vyjadrenie sa k opravnému prostriedku navrhovateľa. Administratívny spis odporcu neobsahoval prílohy, ktoré mali byť priložené k návrhu na začatie konania, neobsahoval doklady, ktoré mal zástupca oprávnenej osoby odporcovi zaslať dňa 3. januára 2005, 14. januára 2005 a 9. mája 2005, neobsahoval skutočností preukazujúce splnenie podmienok podľa reštitučného zákona – osvedčenie o štátnom občianstve oprávnenej osoby, prípadnú plnú moc na zastupovanie oprávnenej osoby, chýbali doručky o doručení rozhodnutia odporcu. Predložený spisový materiál odporcu nepreukazuje, na základe ktorých skutočností odporca dospel k záveru o právnom nástupníctve povinnej osoby, nebolo možné posúdiť včasnosť podania opravného prostriedku. Krajský súd v Banskej Bystrici sa s touto podstatnou skutočnosťou (nepredložením úplného, zažurnalizovaného administratívneho spisu odporcu v origináli vrátane doručeníek) nevysporiadal a rozhodol napriek tomu, že nemal k dispozícii kompletný administratívny spis odporcu v origináli, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 250d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Takýto postup krajského súdu je v rozpore s § 250i Občianskeho súdneho poriadku, pretože nemohol dostatočným spôsobom zistiť skutkový stav veci a následne posúdiť, či odporca na takto zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné ustanovenia reštitučného zákona.

Ďalším pochybením krajského súdu, vyplývajúcim z už uvedeného nepredloženia kompletného administratívneho spisu odporcu, je nekonanie priamo s oprávnenou osobou Z. B. Krajský súd namiesto Z. B. konal s Ing. J. J. S. ako jej zástupcom napriek tomu, že v administratívnom ale ani v súdnom spise sa nenachádza plná moc, ktorú by oprávnená osoba Z. B. udelila Ing. J. J. S.. V úvodnej časti rozsudku krajského súdu sa oprávnená osoba Z. B. vôbec neuvádza a rozsudok jej nebol ani doručovaný. Týmto postupom krajský súd odňal oprávnenej osobe Z. B. možnosť konať pred súdom, keďže ju zastupovala osoba, ktorá na to nebola splnomocnená, nebol jej doručený rozsudok krajského súdu, proti ktorému mohla podať odvolanie. Napokon, odvolací súd poukazuje aj na nezrovnalosť v mene oprávnenej osoby Z. B. v rozhodnutí odporcu – v úvodnej časti rozhodnutia odporcu sa meno oprávnenej osoby uvádza nasledovne: „Z. B., rod. B., r.č. X.“ a vo výroku sa už uvádza: „Z. B., rod. T., r.č. X.“. Z dôvodu neúplnosti administratívneho spisu odporcu nebolo možné zaujať k tejto skutočnosti stanovisko, pretože neobsahoval žiadne relevantné dôkazy rozhodujúce pre objasnenie tejto otázky.

Vychádzajúc z uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 26 Sp 61/2007-20 zo dňa 26.mája 2008 podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/, písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 221 ods. 2, § 226 Občianskeho súdneho poriadku).

V ďalšom konaní krajský súd vyzve odporcu na predloženie úplného, zažurnalizovaného administratívneho spisu odporcu v origináli vrátane doručeníek podľa ustanovenia § 250d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a na základe reakcie odporcu bude krajský súd postupovať podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a reštitučného zákona. Rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 7. septembra 2009

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová